

Nasjonalbiblioteket
Postboks 2674 Solli
0203 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

19/1313-15

19. desember 2019

Statsbudsjettet 2020 – tildelingsbrev til Nasjonalbiblioteket

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Kulturdepartementets styringssignaler for Nasjonalbiblioteket i 2020. Prop. 1 S (2019–2020) for Kulturdepartementet ble behandlet av Stortinget 10. desember 2019 på grunnlag av Innst. 14 S (2019–2020).

Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen framgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 3. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig. Nasjonalbiblioteket skal følge målene, forutsetningene og kravene i dette tildelingsbrevet, i vedleggene til brevet og i departementets instruks til virksomheten samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten.

Kulturdepartementet viser i den forbindelse til vårt brev av 29. oktober 2019 vedrørende endringer i bestemmelser om økonomistyring i staten fra 1. januar 2020, jf. også Finansdepartementets brev av 2. oktober 2019. Endringene i bestemmelsene gjør det nødvendig å oppdatere og videreutvikle instruksene som departementet har fastsatt for underliggende virksomheter. Departementet tar sikte på å oppdatere instruksene i løpet av første halvår 2020.

Brevet er disponert i følgende deler:

1. Mål for 2020
2. Andre forutsetninger og krav

3. Budsjettildeling for 2020
4. Rapportering
5. Styringskalender

Sammen med brevet følger disse vedleggene:

- Vedlegg 1: Målstruktur for 2020
- Vedlegg 2: Krav til årsrapport for 2020
- Vedlegg 3: Styringskalender 2020

1. Mål for 2020

1.1 Overordnede mål

Departementene har i Prop. 1 S (2019–2020) redegjort for overordnede mål, se spesielt kapittel 1 i del I, og side 46 i Prop. 1 S (2019–2020) for Kulturdepartementet. Vi ber Nasjonalbiblioteket om å se sin virksomhet i sammenheng med de nasjonale kulturpolitiske målene om et fritt og uavhengig kulturliv som blant annet:

- fremmer dannelse og kritisk refleksjon
- tar vare på og formidler kulturarv
- skaper og formidler et kulturtilbud som blir opplevd som relevant, og som representerer befolkningen
- er tilgjengelig for alle og oppmuntrer den enkelte til å oppleve og delta i kulturaktiviteter
- tilbyr møteplasser og bygger fellesskap
- fornyer seg og viser evne til omstilling
- har internasjonal gjennomslagskraft og fremmer interkulturell dialog.

1.2 Nasjonalbiblioteket – satsinger og mål

Nasjonalbiblioteket har som oppgave å sikre avlevering og bevaring av publisert materiale fra alle publiseringsplattformer og gjennom dette være en viktig kilde til kunnskap om Norge og norske forhold.

Ved å tilgjengeliggjøre og formidle kulturarven skal Nasjonalbiblioteket både være kilde til forskning, læring og språkutvikling og bidra til å skape identitet og tilhørighet. Nasjonalbiblioteket skal bidra til å utvikle moderne og relevante norske bibliotek.

Gjennom et flerårig digitaliseringsprogram er nå det meste av Nasjonalbibliotekets omfattende boksamling digitalisert. Nasjonalbibliotekets digitaliseringsprogram omfatter også andre av bibliotekets samlinger, som kringkastet materiale, aviser, film, fotografi og tidsskrifter, og digitalisering av disse vil være et hovedsatsingsområde i årene fremover.

Nasjonalbiblioteket skal aktivt formidle samlingen og bidra til å øke interessen for kunnskap, historie og kulturarv. Gjennom arrangement, utgivelser, utstillinger og foredrag er Nasjonalbiblioteket en viktig kulturformidler.

1.2.1 Satsinger

Regjeringen styrker innsatsen for å digitalisere og formidle kulturarvsmateriale som bevares av arkiver, museer og Nasjonalbiblioteket.

Bevilgningen til Nasjonalbiblioteket er i 2020 økt med 87 mill. kroner for å utvide kapasiteten ved digitaliseringsanlegget i Mo i Rana. Det skal opprettes 70 nye stillinger ved dette anlegget. Med kapasitetsutvidelsen vil det bli mulig med styrket satsing på digitalisering og formidling av kulturarvsmateriale. Satsingen omfatter bl.a. samlingene i Nasjonalbiblioteket som ennå ikke er digitalisert. I tillegg skal Nasjonalbiblioteket digitalisere papirbasert arkivmateriale som skal avleveres til Arkivverket eller som er avlevert til Arkivverket. Denne digitaliseringen gjennomføres av Nasjonalbiblioteket i samarbeid med Arkivverket.

Satsingen i Mo i Rana omfatter også digitalisering av fotografier, film og lydopptak som forvaltes av norske arkiver og museer. Deler av dette materialet står i fare for å gå tapt fordi lagringsmediene forvitrer.

Bevilgningen på 5 mill. kroner til Arkivverket til flytting av arkivmateriale fra Arkivverkets magasiner til Nasjonalbibliotekets lokaler i Mo i Rana, og til digitalisering av arkivmateriale i Mo i Rana er videreført til 2020.

Kulturdepartementet forutsetter at Nasjonalbiblioteket og Arkivverket samarbeider om gjensidig utnyttelse av kompetanse og ressurser. Slikt samarbeid omfatter bl.a. digitalisering av kulturarvsmateriale, digital langtidsbevaring, formidling av samlingene, digital tilgjengeliggjøring og åpne kulturdata.

Regjeringen la i september 2019 fram Nasjonal bibliotekstrategi 2020-2023. Dette er en oppfølging av Meld. St. 8 (2018-2019) *Kulturens kraft – kulturpolitikk for framtida*. Strategien beskriver hvordan staten best kan bidra til en god utvikling av bibliotekene og inspirere kommunene til egen satsing. Strategien gjelder for et samlet bibliotekfelt og legger vekt på at bibliotekene skal styrkes som en del av grunnstammen i demokratiet. Folkebibliotek, skolebibliotek og fag- og forskningsbibliotek skal i strategiperioden utvikle seg som relevante og viktige institusjoner for å bidra til folkeopplysning og dannelse i befolkningen. Det legges fram konkrete tiltak langs tre hovedlinjer som sammen vil bidra til å oppnå målet: 1) aktiv formidling, 2) samarbeid og utvikling og 3) infrastruktur. Nasjonalbiblioteket har et hovedansvar for oppfølging av bibliotekstrategien.

Departementet har i budsjettet for 2020 videreført satsingen på arbeidet med grunnlagsressurser til utvikling av språkteknologi på bokmål, nynorsk og norske målføre. Nasjonalbiblioteket skal i samarbeid med Språkrådet følge opp satsingen, jf. virksomhetenes felles plan for samarbeid av 16. august 2019.

1.2.2 Mål i 2020

Departementet har i Prop. 1 S (2019–2020) lagt følgende mål til grunn for bevilgningene til Nasjonalbiblioteket:

- Bevilgningene skal bidra til at biblioteksektoren styrkes som aktiv formidler av kunnskap og kulturarv, og legge til rette for at folkebibliotekene blir aktuelle og uavhengige møteplasser og arenaer for offentlig samtale og debatt.
- Nasjonalbiblioteket skal sikre og bevare pliktavlevert materiale og andre samlinger, arbeide aktivt for å gjøre samlingene og informasjon om disse tilgjengelig, samt bidra til utvikling av folkebiblioteksektoren og lokalhistoriefeltet.

På bakgrunn av disse målene er det utarbeidet resultatmål og styringsparameter, se vedlagt oppstilling (vedlegg 1).

1.3 Særskilte oppdrag for 2020

1.3.1 Kulturelt mangfold

For å sikre relevans og representativitet i kulturlivet må kunst- og kulturinstitusjonene arbeide aktivt for å nå ut til nye grupper med sitt tilbud. Institusjonene må rekruttere fra hele befolkningen for å nå målet om å skape kunst- og kulturuttrykk av ypperste kvalitet som er tilgjengelig for alle. Kulturelt mangfold kan forstås som et inkluderende kulturliv som kommer til uttrykk gjennom et mangfold av sosial og kulturell bakgrunn, kjønn, funksjonsevne, religion, seksuell orientering, etnisitet, nasjonalitet og alder. Det må rettes særlig oppmerksomhet mot å inkludere samfunnsgrupper som er underrepresenterte i kulturlivet, både som utøvere og kulturarbeidere og som brukere av kulturtilbud.

Kunst- og kulturinstitusjonene må utvikle egne strategier for å medvirke til økt relevans og representativitet i kulturlivet. I dette ligger også at institusjonene skal vurdere sitt eget handlingsrom for å medvirke til at kunst- og kulturuttrykk til samer og nasjonale minoriteter i større grad kan bli en del av kulturlivet i hele Norge.

1.3.2 Endringer i aktivitets- og redegjørelsesplikten etter likestillings- og diskrimineringsloven

Nasjonalbiblioteket skal jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av blant annet kjønn, etnisitet, funksjonsnedsettelse og seksuell orientering, se likestillings- og diskrimineringsloven §§ 24, 26 og 26 a.

Nasjonalbiblioteket skal være i forkant når det gjelder å identifisere likestillingsutfordringene i virksomheten og iverksette korrigerende tiltak.

Nasjonalbiblioteket må redegjøre for hvordan man arbeider for å operasjonalisere virksomhetens likestillingspolitikk til handling og hvordan virksomheten følger opp aktivitetspliktens fire trinn. Innen utgangen av 2021 skal Nasjonalbiblioteket kartlegge lønnsforhold fordelt etter kjønn og redegjøre for resultatene fra kartleggingen, i henhold til de føringer som fremgår av Prop. 63 L (2018-2019). Kulturdepartementet vil komme tilbake til hvordan virksomheten skal rapportere på dette i årsrapporten for 2020 i løpet av januar 2020.

Offentlige myndigheter – i rollen som myndighetsutøvere og tjenesteytere – må jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestillingssituasjonen på eget forvaltningsområde. Dette betyr at Nasjonalbiblioteket må skaffe kunnskap om likestillingssituasjonen på alle diskrimineringsgrunnlag. Videre må virksomheten redegjøre for hva de gjør for å integrere hensynet til likestilling i myndighetsutøvelsen, plan- og strategiarbeidet, budsjetteringen og tjenesteytelsen.

1.3.3 Klima- og miljøtiltak

Regjeringens klima- og miljøpolitikk bygger på at alle samfunnsaktører har et selvstendig ansvar for å legge miljøhensyn til grunn for aktivitetene sine og for å medvirke til at de nasjonale klima- og miljømålene nås. De nasjonale målene er knyttet opp mot naturmangfold, kulturminner og kulturmiljø, friluftsliv, forurensning, klima og polarområdene. For mer detaljert informasjon, se Prop. 1 S (2019-2020) Klima- og miljødepartementet. Det bes om at Nasjonalbiblioteket rapporterer om klima- og miljøtiltak i årsrapporten for 2020.

2. Andre forutsetninger og krav

2.1 Fellesføringer som gjelder for alle statlige virksomheter i 2020 – regjeringens inkluderingsdugnad

Nasjonalbiblioteket skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Nasjonalbiblioteket skal i årsrapporten rapportere på hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst, vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har Nasjonalbiblioteket hatt nytilsetninger i faste eller midlertidige stillinger i 2020, skal en i årsrapporten rapportere antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, sammen med nytilsetninger i faste og midlertidige stillinger totalt. Nasjonalbiblioteket skal rapportere i tråd med veiledningen som er publisert høsten 2019. For nærmere orientering om fellesføringen vises det til Rundskriv H-6/19 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

2.2. Personalpolitikk

Departementet forutsetter at Nasjonalbiblioteket til enhver tid har riktig bemanning og kompetanse slik at oppgavene blir utført på best mulig måte.

Nasjonalbiblioteket skal sikre og ivareta et forsvarlig arbeidsmiljø og forebygge og redusere sykefravær, herunder hindre trakassering og annen utilbørlig oppførsel, i tråd med arbeidsmiljølovens krav. Virksomheten skal ha rutiner for intern varslings av kritikkverdige forhold, i samsvar med arbeidsmiljøloven § 2 A-3.

Nasjonalbiblioteket skal stille samme krav til sine tilskuddsmottakere.

2.3. Lærlinger

Virksomheten skal knytte til seg minst én lærling. Virksomhetene oppfordres til å tilrettelegge for enda flere læreplasser samt vurdere godkjenning i flere nye lærefag. Videre skal virksomheten knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. Det vises til [Strategi for flere lærlinger i staten](#) for nærmere omtale.

2.4. Forvaltning av spillemidler

Departementet viser til de oppgaver som Nasjonalbiblioteket har ved forvaltning av spillemidler til prosjekt- og utviklingstiltak på bibliotekfeltet. Departementet vil meddele økonomiske rammer, forutsetninger og rapporteringskrav knyttet til forvaltningen av spillemidlene i eget tilskuddsbrev.

Dersom det ved fordelingen av spillemidler er gitt fullmakt til å dekke utgifter til administrasjon av ordningene og/ eller utgifter til prosjekt- og utviklingstiltak på feltet (dvs. at virksomheten har inntektsført spillemidler i statsregnskapet), skal virksomheten omtale dette i årsrapporten for 2020. Av rapporten skal da følgende framgå:

- samlet tilskudd til de ulike innsatsområdene
- sum som er disponert til virksomhetens forvaltning av spillemidlene
- eventuelle ubrukte deler av beløpet per 31. desember 2020, og kort forklaring til dette

3. Budsjettdeling og fullmakter

Kulturdepartementet stiller følgende budsjettammer til disposisjon for Nasjonalbiblioteket i 2020:

3.1. Utgifter

<u>Kap. 326, post 01:</u>	kr 618 000 000
<u>Kap. 326, post 21: <i>kan overføres</i></u>	kr 16 055 000
<u>Kap. 326, post 45: <i>kan overføres</i></u>	kr 52 800 000
<u>Kap. 326, post 80:</u>	kr 49 055 000

Rammen på post 01 inkluderer midler til dekning av merutgifter som følge av lønnsoppgjøret 2019.

Rammen på post 01 er økt med 58,8 mill. kroner for å øke kapasiteten ved digitaliseringsanlegget i Mo i Rana.

Rammen på post 45 er økt med 28,4 mill. kroner for å dekke investeringskostnader knyttet til utvidelsen av virksomheten i Mo i Rana.

Utgiftene knyttet til det planlagte aktivitetsnivået, inkludert nye tiltak som man vil sette i gang i 2020, må dekkes innenfor den tildelte budsjettammen. I disposisjonsplanen må det derfor innarbeides dekning for alle utgifter som vil påløpe i budsjettåret i henhold til de aktivitetene som virksomheten har planlagt for 2020.

For budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgifter og pensjonsutgifter vises til hhv. til [Finansdepartementets rundskriv R-116](#) og R-118.

3.2. Inntekter

Kap. 3326, post 01: kr 20 602 000

Kap. 3326, post 02: kr 16 310 000

Dersom inntektene under inntekstpostene som er omtalt ovenfor blir mindre enn budsjettet, innebærer dette at rammen under de aktuelle utgiftspostene må reduseres tilsvarende mindreinntekten.

3.2.1. Oppdragsinntekter

Inntekter knyttet til oppdragsvirksomhet bruttoføres i statsregnskapet på samme måte som øvrige inntekter. For å sikre den fleksibiliteten som er nødvendig for å ivareta intensjonene med oppdragsvirksomheten som følge av terminforskyvning av utgifter og inntekter, skal merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

3.3. Budsjettfullmakter

3.3.1. Merinntektsfullmakt

For 2020 gjelder følgende merinntektsfullmakter for Nasjonalbiblioteket:

Virksomheten kan overskride driftsbevilgningen mot tilsvarende merinntekter, jf. [Prop. 1 S \(2019–2020\)](#):

	overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
	Kap. 326 post 01	Kap. 3326 post 01
	Kap. 326 post 21	Kap. 3326 post 02

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

3.3.2. Fullmakter som det er nødvendig å søke om å benytte

Nasjonalbiblioteket må søke Kulturdepartementet om samtykke til å benytte seg av følgende budsjettfullmakter i hvert enkelt tilfelle:

- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til neste, jf. Bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd og Finansdepartementets rundskriv R-110 pkt. 2.5.
- Overskridelse mot innsparing i løpet av de fem følgende budsjettår, jf. Bevilgningsreglementet § 11 og Finansdepartementets rundskriv R-110 pkt. 2.6.
- Omdisponering fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger, jf. Bevilgningsreglementet § 11 og Finansdepartementets rundskriv R-110 pkt. 2.5.

Det vises for øvrig til departementets instruks om økonomi- og virksomhetsstyring for utdypende omtale av fullmakter på økonomi- og personalområdet.

4. Rapportering

4.1. Regnskapsrapport per 31. august 2020

Departementet vil be om en særskilt regnskapsrapport per 31. august 2019, der det i tillegg til forbruket per 31. august også skal angis planlagt forbruk for resten av året. Departementet vil senere sende ut retningslinjer for utarbeiding av en slik rapport.

4.2. Årsrapport for 2020

Virksomheten skal ved utgangen av hvert budsjettår utarbeide en egen årsrapport. Årsrapport og årsregnskap skal utarbeides etter en felles struktur for alle statlige virksomheter, jf. pkt. 1.6.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Årsrapporten for 2020 utarbeides som eget dokument og sendes til Kulturdepartementet, med kopi til Riksrevisjonen, innen 15. mars 2021.

For nærmere omtale av kravene til årsrapporten vises det til vedlegg 2. I henhold til pkt. 1.6.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten skal departementet i samråd med virksomheten avtale nærmere konkret omfang og innhold i årsrapportens del I–V. Departementet vil ta dette opp i styringsdialogen med virksomheten.

5. Styringskalender for 2020

Vedlagt følger styringskalender for 2020.

Med hilsen

Steinar Lien (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sigrid Køhn Dobbe
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen